

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління

Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 09 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

для студентів

спеціальності	073 Менеджмент
освітнього рівня	другий (магістерський)
освітньо-професійної програми	073.00.02 Менеджмент організацій та адміністрування

Київ – 2021

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1814/21

(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2021 р.

Розробники:

Федотов Олександр Олександрович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

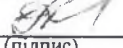
Звонар Віктор Павлович, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Звонар Віктор Павлович, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління

Протокол від 16.01. 2019 р. №1

Завідувач кафедри О.В. Акіліна
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми "Менеджмент організації та адміністрування")

16.01. 2019 р.

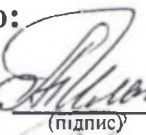
Керівник освітньої програми В.П. Удовиченко
(підпис)

Робочу програму перевірено

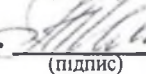
16.01.2019 р.

Заступник директора/декана (І.Ю. Мельник)
(підпис)

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. (підпис), «15» 01 2020 р., протокол № 1
(ПІБ)

на 2020/2021 н.р. (підпис), «15» 01 2021 р., протокол № 1
(ПІБ)

на 2020/2021 н.р. (підпис), «25» 08 2021 р., протокол № 9
(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6/180	
Курс	5	
Семестр	10	
Кількість змістових модулів з розподілом:	6	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	48	
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	90	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Корпоративне управління» є розкрити сутність корпоративного управління в умовах ринкової економіки на основі концепцій та моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та апробованих світовою практикою.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими компетентностями:

I. Загальні компетентності:

ЗК4 – Здатність організувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді;

ЗК5 – Здатність діяти на основі етичних міркувань, правової грамотності та соціально відповідально і свідомо.

II. Фахові компетентності:

ФК1 – Вміння обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів;

ФК6 – Навички формування та демонстрації лідерських якостей;

ФК7 – Здатність розробляти на основі сучасних методологій та практичного досвіду проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

ФК10 – Здатність до управління організацією, її змінами та якістю її продукції.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти:

ПРН1- Застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту для результативного та ефективного управління організацією;

ПРН2- Встановлювати зв'язки між елементами системи управління організацією;

ПРН10- Вміти аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;

ПРН11- Вміти управляти організацією, її змінами, здійснюючи її інформаційне, юридичне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення, в тому числі у відповідності до міжнародних стандартів та рекомендацій стандартів якості менеджменту.

4. Структура навчальної дисципліни

	Змістовні модулі/ теми	Кількість годин				Модульний контроль
		Всього	Із них:			
			Лекції	Семинар. заняття	Сам. робота	
Змістовий модуль 1. СВІТОВА ПРАКТИКА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ						
1.	Закономірності формування корпоративного управління	12	2	2	8	
2.	Національні моделі корпоративного управління	14	2	2	8	2
Змістовий модуль 2. РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ						
3	Господарські товариства в системі корпоративного управління в Україні	12	2	2	8	
4	Державне регулювання корпоративного сектору	12	2	2	8	
5	Формування капіталу корпорацій та управління ним	14	2	2	8	2
Змістовий модуль 3. МЕХАНІЗМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ						
6.	Корпоративне управління акціонерним товариством	12	2	2	8	
7	Реорганізація акціонерних товариств	14	2	2	8	2
Змістовий модуль 4. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ						
8	Суть та значення корпоративної соціальної відповідальності	12	2	2	8	
9	Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією	14	2	2	8	2
Змістовий модуль 5. СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ КОРПОРАЦІЙ В РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ						
10	Соціальна відповідальність різних суб'єктів економіки	12	2	2	8	
11	Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності	12	-	-	10	2
Змістовий модуль 6. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА КОРПОРАЦІЙ						
12.	Інформаційна відкритість акціонерних товариств. Корпоративні конфлікти	4	2	2	-	
13	Соціальна і фінансова звітність корпорацій	6	2	2	-	2
	Іспит	30				30
	Всього за дисципліну:	180	24	24	90	42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. СВІТОВА ПРАКТИКА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Закономірності формування корпоративного управління

Суть та економічна природа корпорації і корпоративного управління. Корпоративне управління як система. Суб'єкти та об'єкти корпоративного управління. Еволюція корпорацій у розвинутому суспільстві. Передумови виникнення корпоративних відносин. Види корпорацій. Функції корпоративного управління. Теорія агентських відносин у корпоративному управлінні. Теорія трансакційних витрат у корпоративному управлінні. Поняття корпоративних прав. Корпоративна культура як елемент корпоративного управління. Роль та значення корпоративного управління в ринковій системі господарювання.

Тема 2. Національні моделі корпоративного управління

Загальна характеристика систем і моделей корпоративного управління у світі. Розповсюдження, ключові учасники реалізації моделі корпоративних відносин, законодавчі норми, моніторинг діяльності, форми та засоби фінансування. Модель корпоративного управління США. Модель корпоративного управління Німеччини. Модель корпоративного управління Японії. Глобалізація і корпоративне управління. Поняття стандартів корпоративного управління у міжнародній підприємницькій діяльності. Принципи корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Сімейна модель корпоративного управління. Феномен кейрецу. Приклади взаємодії різних національних моделей корпоративного управління.

Змістовий модуль 2. РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Тема 3. Господарські товариства в системі корпоративного управління в Україні

Ознаки та сутність господарських товариств. Основні види акціонерних товариств, їх класифікація та порівняльна характеристика. Проблеми розвитку вітчизняних акціонерних товариств. Товариство з обмеженою відповідальністю й акціонерне товариство: порівняльна характеристика.

Історія та проблеми розмежування публічних і приватних акціонерних товариств в Україні. Особливості діяльності національних акціонерних компаній в Україні. Механізми «squeeze-out» та «sell-out» в діяльності

акціонерних товариств України. Фінансово-промислові групи: поняття, структура, типи. Холдингові компанії: суть, українська та світова практика

Тема 4. Державне регулювання корпоративного сектору

Сутність і методи державного регулювання корпоративного сектору. Держава як учасник корпоративних відносин на підприємствах з державною часткою власності. Приватизація як контексті державного регулювання корпоративного сектору. Саморегулювання у корпоративному управлінні. Сутність та структура Національної депозитарної системи. Учасники Національної депозитарної системи. Державне регулювання ринку цінних паперів. Проблема «спліту» функцій Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг в Україні. Принципи та порядок розкриття даних про акціонерні товариства.

Тема 5. Формування капіталу корпорацій та управління ним

Поняття про акції, види акцій. Створення акціонерного капіталу та зміни в його структурі. Основні види та етапи емісії цінних паперів. Вартісна оцінка акцій на ринку цінних паперів. Номінальна й емісійна вартість акції. Балансова, ринкова й курсова вартість. Найважливіші розходження між привілейованими й простими акціями. Конвертація привілейованих акцій. Дивіденди та дивідендна політика корпорацій. Можливі види пакеті акцій. Контрольний пакет акцій. Викуп акціонерним товариством розміщених ним цінних паперів. Фонди акціонерного товариства. Суть фондового ринку та його учасники. Професійна діяльність на фондовому ринку. Фондова біржа та порядок її роботи.

Змістовий модуль 3. МЕХАНІЗМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Тема 6. Корпоративне управління акціонерним товариством

Загальні засади створення та діяльності органів корпоративного управління. Функціональне призначення органів управління та способи участі акціонерів в управлінні. Класифікація акціонерів. Загальні збори акціонерів. Порядок проведення загальних зборів акціонерних товариств в Україні. Способи голосування на загальних зборах акціонерного товариства в Україні. Виняткова компетенція загальних зборів акціонерів. Наглядова рада акціонерного товариства. Виконавчий орган акціонерного товариства. Корпоративний секретар у системі управління акціонерним товариством в Україні. Інститут незалежних директорів (незалежних членів наглядової ради) в Україні. Особливості корпоративного управління держпідприємствами в Україні. Відповідальність посадових осіб органів

управління акціонерних товариств. Ревізійна комісія та аудитор в системі корпоративного управління акціонерних товариств в Україні

Тема 7. Реорганізація акціонерних товариств

Сутність та форми реорганізації. Документи, що складаються в процесі реорганізації. Основні етапи проведення реорганізації злиттям та приєднанням. Основні етапи реорганізації поділом. Причини проведення реорганізації виділенням. Реорганізація шляхом перетворення. Законодавчі вимоги під час проведення реорганізації. Ринок злиття та поглинання в Україні. Проблема реорганізації акціонерних товариств в ТЗОВ в Україні. Порядок функціонування дочірніх підприємств. Дочірнє підприємство, філіал та представництво. Банкрутство товариства. Добровільна ліквідація товариства. Особливості запровадження Кодексу України з процедур банкрутства. Роль арбітражного керуючого у справі про банкрутство. Саморегулювання арбітражних керуючих в Україні. Проблема нереального банкрутства в Україні. Інститут банкрутства фізичних осіб в Україні.

Змістовий модуль 4. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Тема 8. Суть та значення корпоративної соціальної відповідальності

Зміст поняття корпоративної соціальної відповідальності. Переваги корпоративної соціальної відповідальності. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Внутрішнє і зовнішнє середовище КСВ. Американська модель КСВ. Європейська модель КСВ. Японська модель КСВ. Зміст і вимоги принципів Глобального договору Організації Об'єднаних Націй. Взаємозв'язок між соціальною відповідальністю та фінансовою ефективністю підприємств. Критика концепції КСВ. Реалізація корпоративної соціальної відповідальності в Україні. Національна політика розвитку КСВ в Україні та в інших країнах. КСВ і реалізація цілей сталого розвитку у світі

Тема 9. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією

Алгоритм та інструменти управління корпоративною соціальною відповідальністю компанії (КСВ). Структурні підрозділи корпорації з розвитку сфери КСВ. Статус, функції, кваліфікація, обов'язки менеджера з КСВ. Аутсорсингова модель реалізації КСВ. КСВ як складова стратегії управління та чинник підвищення конкурентоспроможності організації. Програма досягнень відповідальних підприємців REAP від UNIDO. Моделі аналізу заінтересованих сторін. Корпоративні етичні кодекси: вітчизняна та зарубіжна практика. Стратегія блакитного океану в системі понять та ідей

корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративне громадянство в Україні та закордоном. Корпоративне волонтерство вітчизняних і зарубіжних компаній. Корпоративні університети: суть і практика. Відповідальна поведінка корпорацій в часи глобальних криз.

Змістовий модуль 5. СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ КОРПОРАЦІЙ В РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Тема 10. Соціальна відповідальність різних суб'єктів економіки

Соціально відповідальна держава. Державно-приватне партнерство як механізм співпраці відповідальних корпорацій з державою. Громадські організації працівників і роботодавців як інституції соціальної відповідальності. Система соціального діалогу як платформа для взаємодії відповідальних суб'єктів економіки у сфері праці. Соціальна відповідальність ЗМІ: вплив на поведінкові моделі в суспільстві. Соціальна відповідальність освіти та науки. Співпраця бізнесу і державних (комунальних) закладів освіти. Соціальна відповідальність споживачів, культура споживання та її вплив на розвиток КСВ. Зарубіжний досвід державно-приватного партнерства. Концесія як форма державно-приватного партнерства. Розвиток соціального діалогу (соціального партнерства) в зарубіжних країнах. Вплив корпорацій та бізнесу загалом на соціальну відповідальність держави. Соціальні підприємства в Україні та можливості їх співробітництва з корпоративним бізнесом.

Тема 11. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності

Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища (Цілі розвитку тисячоліття, Декларація Ріо-де-Жанейро тощо) та стандарти екологічного менеджменту (серія ISO 14000). Законодавство України про охорону навколишнього середовища. Превентивний підхід до вирішення екологічних проблем. Програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів тощо. Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій.

Змістовий модуль 6. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА КОРПОРАЦІЙ

Тема 12. Інформаційна прозорість корпорацій. Корпоративні конфлікти

Формування корпоративної інформаційної політики. Сутність і загальні риси розкриття корпоративної інформації. Порядок розкриття інформації на

фондовому ринку. Захист інформації про акціонерне товариство. Комерційна таємниця. Види корпоративних конфліктів. Корпоративні конфлікти та конфлікт інтересів. Корпоративні інформаційні війни (інформаційні війни в бізнесі). Комунікаційні чинники формування корпоративної культури. Українські компанії в рейтингах прозорості бізнесу. Рейтинг прозорості державних підприємств.

Тема 13. Соціальна і фінансова звітність корпорацій

Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання і структура. Соціальний аудит. Зміст і призначення міжнародного стандарту SA8000. Сфера використання та основні риси міжнародного стандарту GRI. Характеристика стандартів серії AA 1000. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 «Керівництво із соціальної відповідальності»: структура, особливості застосування. Практика соціальної звітності українського бізнесу. Сутність і форми фінансової звітності. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Інтегрована корпоративна звітність як управлінський інструмент. Елементи фінансової звітності в системі стандартів US GAAP

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	2	2	2	2	1	1	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3	2	2	2	2	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30	2	20	2	20	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15	2	10	2	10	2	10	-	-
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом-			59	-	76	-	59	-	59	-	47	-	49
Максимальна кількість балів: 349													
Розрахунок коефіцієнта: 5,82													

Критерії оцінювання завдань на семінарських заняттях:

100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками

80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок

70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок

60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків

50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		годин	балів
1	Комерційні та некомерційні корпорації як види корпоративних утворень	8	5
2	Внутрішня та зовнішня системи корпоративного управління. Зовнішня система корпоративного управління та її особливості в різних країнах світу	8	5
3	Напрямки інтеграційної динаміки в корпоративному секторі. Правовий статус холдингових компаній.	8	5
4	Електроні технології в структурі механізму ефективної регуляторної взаємодії держави і корпорацій.	8	5
5	Фінансування діяльності акціонерних компаній в зарубіжних країнах.	8	5
6	Зарубіжна практика формування рад директорів корпорацій	8	5
7	Проблема нереального банкрутства в Україні	8	5
8	Критика концепції корпоративної соціальної відповідальності	8	5
9	Стратегія блакитного океану в системі понять та ідей корпоративної соціальної відповідальності	8	5
10	Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.	8	5
11	Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності. Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій	10	5
Всього		90	55

Критерії оцінювання: 5 балів

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи) згідно затвердженого графіку. Кількість модулів – 6. Максимальний бал модульного контролю складає 25.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: знання, уміння та навички студентів, виконання модульних контрольних завдань. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Модульний контроль проводиться в письмовій формі та передбачає відповіді на теоретичні питання і розв'язок тестових завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
25	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу; стилістично грамотно викладає матеріал.
24-20	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Проте виклад окремих питань недостатньо змістовний та аргументований, допущені окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
19-15	Загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури. Допускає окремі суттєві неточності та помилки.
14-10	Володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, викладає його фрагментарно, без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає суттєві неточності.
9-5	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
4-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни є визначенням рівня засвоєння кожним студентом навчальної програми. Ця інтегральна рейтингова оцінка вираховується, як сума накопичених балів поточної успішності, що складається зі змістових модульних контролів, самостійних робіт, роботи на семінарських заняттях, балів за відвідування лекцій та семінарів, за всіма видами робіт, передбачених для даної дисципліни. Студент, що набрав протягом семестру за підсумковим оцінюванням не менше 35 балів (з коефіцієнтом перерахунку 5,82) отримує допуск до іспиту.

Форма проведення іспиту: **письмова**

Тривалість проведення іспиту: **1 год. 20 хв.**

Максимальна кількість балів: **40 балів**

Критерії оцінювання: **15 балів – за кожне теоретичне питання**
10 балів – за тестове завдання

Перелік допоміжних матеріалів: **література, що рекомендована РП, ЕНК**

Критерії оцінювання

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
Дуже добре Добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
Задовільно Достатньо	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
Незадовільно	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до шкали переведення оцінок ECTS (таблиця), як сума балів отриманих студентом.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Основні етапи еволюції корпоративного управління
2. Розвиток корпоративного управління в Україні
3. Проблеми формування корпоративного сектору економіки України.
4. Роль та значення корпоративного управління в ринковій системі господарювання.
5. Порівняльна характеристика основних учасників корпоративних відносин.
6. Структура корпоративних відносин як принцип групового будування бізнесу.
7. Корпоративне управління у умовах ринкової економіки.
8. Специфіка розвитку української моделі корпоративного управління.
9. Порівняльний аналіз систем корпоративного управління закордонних країн.
10. Системи "інсайдерів" та "аутсайдерів" в корпоративному управлінні.
11. Внутрішня та зовнішня системи корпоративного управління.
12. Зовнішня система корпоративного управління та її особливості в Україні.
13. Особливості акціонерних товариств в Україні.
14. Дивідендна політика та її види.
15. Міжнародний досвід розвитку господарських товариств.
16. Переваги та недоліки функціонування акціонерних товариств в Україні.
17. Процедура підготовки і проведення загальних зборів акціонерів.
18. Порядок діяльності спостережної ради,
19. Правове положення ревізійної комісії. Порядок її формування та функції.
20. Виняткова компетенція загальних зборів акціонерів.
21. Делегування повноважень.
22. Кворум загальних зборів акціонерів.
23. Ринок корпоративного контролю: основні концепції та дійові особи.
24. Порядок емісії акцій у відкритому акціонерному товаристві (ВАТ).
25. Класифікація акціонерів.
26. Функціонування акціонерних товариств у закордонних країнах.
27. Сутність державного регулювання корпоративного управління.
28. Конфлікт інтересів різних груп учасників корпоративних відносин.
29. Корпоративна культура.
30. Концептуальні основи розвитку КСВ;
31. Зміст Глобального договору ООН;
32. Місце КСВ в системі управління організацією;
33. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;

34. Принципи чесної конкуренції, етичної поведінки компаній щодо партнерів та соціально-відповідального маркетингу;
35. Екологічні аспекти КСВ, стандарти екологічного менеджменту (ISO 14001, 14000);
36. Зміст, структуру і вимоги міжнародних стандартів звітності, особливості соціальної звітності в Україні

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Карта курсу «Корпоративне управління»

Разом: 180 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 24 год., самостійна робота – 90 год., модульний контроль – 12 год., іспит 30 год. .

Тиждень	I-II	III-IV	V-VI		VII-VIII	IX-X		XI-XII		XIII-XIV		XV-XVI	
Модулі	ЗМ 1		ЗМ 2			ЗМ 3		ЗМ 4		ЗМ 5		ЗМ 6	
Назва модуля	СВІТОВА ПРАКТИКА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ		РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ			МЕХАНІЗМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ		КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ (КСВ)		СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ КОРПОРАЦІЙ В РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ		ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА КОРПОРАЦІЙ	
Кількість балів за модуль	59		76			59		59		47		49	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми Лекцій	Закономірності формування корпоративного управління	Національні моделі корпоративного управління	Господарські товариства в системі корпоративного управління в Україні	Державне регулювання корпоративного сектору	Формування капіталу корпорацій та управління ним	Корпоративне управління акціонерним товариством	Реорганізація акціонерних товариств	Суть та значення КСВ	КСВ в системі управління організацією	Соціальна відповідальність різних суб'єктів економіки	-	Інформаційна відкритість акціонерних товариств. Корпоративні конфлікти	Соціальна і фінансова звітність корпорацій
Теми семінарських Занять	Закономірності формування корпоративного управління	Національні моделі корпоративного управління	Господарські товариства в системі корпоративного управління в Україні	Державне регулювання корпоративного сектору	Формування капіталу корпорацій та управління ним	Корпоративне управління акціонерним товариством	Реорганізація акціонерних товариств	Суть та значення КСВ	КСВ в системі управління організацією	Соціальна відповідальність різних суб'єктів економіки	-	Інформаційна відкритість акціонерних товариств. Корпоративні конфлікти	Соціальна і фінансова звітність корпорацій
Самостійна робота	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	Передбачена	-	-
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		Модульна контрольна робота 5 (25 балів)		Модульна контрольна робота 6 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Іспит(40 балів)												

8. Рекомендована література

Нормативні акти / документи

1. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000) www.globalcompact.org.ua;
2. Загальна декларація прав людини: Прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України від 15.12.2008 - 2008 р.- № 93. -С. 89. –Ст. 3103. http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права// <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
5. Декларация социального прогресса и развития. Провозглашена резолюцией Генеральной Ассамблеи от 11 декабря 1969 года // <http://www.un.org/russian/document/declarat/socdev.htm>.
6. Декларація про права на розвиток, прийнятій ГА ООН в грудні 1986 року // <http://www.un.org/russian/document/gadocs/convres/r41-128.pdf>.
7. Міжнародна організація праці: Конвенції та рекомендації, ухвалені міжнародною організацією праці. – Женева: МБП, 1999. – У 2-х т. – 2242 с.
8. Конвенція МОП № 87 «Про свободу асоціації та захист права на організацію», 1948 // <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Конвенція МОП № 98 «Про право на організацію і на ведення колективних переговорів», 1949 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
10. Конвенція МОП № 29 «Про примусову працю»), 1930 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
11. Конвенція МОП № 105 «Скасування примусової праці»), 1957// <http://zakon1.rada.gov.ua>
12. Конвенція МОП № 138 «Про мінімальний вік для прийому на роботу», 1973 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
13. Конвенція МОП № 182 «Про найгірші форми дитячої праці»), 1999 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
14. Конвенція МОП № 100 «Про рівну винагороду», 1951 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
15. Конвенція МОП № 111 «Про дискримінацію (в галузі праці і занять)», 1958// <http://zakon1.rada.gov.ua>
16. Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці: ухвалена Міжнародною конференцією праці на її вісімдесят шостій сесії (Женева, 18 червня 1998 року) // http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration_ukranian.pdf
17. Трехсторонняя декларация принципов, касающихся многонациональных корпораций и социальной политики (Третье издание). - Женева, Международное бюро труда, 2001// <http://www.ilo.org/public/english/employment/multi/download/russian.pdf>
18. Керівні принципи ОЕСР для багатонаціональних підприємств// http://www.oecd.org/department/0,2688,en_2649_34889_1_1_1_1_1,00.html
19. Європейська соціальна хартія (переглянута)// ВВР.- 2006. - N 43. - Ст.418

20. Глобальна ініціатива щодо звітності (Global Reporting Initiative, GRI, 2000)
21. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії України 28 черв. 1996 р. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
22. Кодекс законів про працю України // <http://www.rada.gov.ua>
23. Закон України „Про зайнятість населення” // Відомості Верховної Ради. – 1991. – N 14. – Ст. 170.
24. Закон України „Про колективні договори і угоди” // Відомості Верховної Ради. – 1993. – N 36. – Ст. 361.
25. Закон України „Про професійні спілки України, їх права та гарантії діяльності” // Відомості Верховної Ради. – 1999. – N 45. – Ст. 397.
26. Закон України „Про організації роботодавців” // Відомості Верховної Ради. – 2001. – N 32. – Ст. 171.
27. Закон України „Про оплату праці” // Відомості Верховної Ради. – 1995. – N 17. – Ст. 121.
28. Закон України „Про охорону праці” // Відомості Верховної Ради. – 1992. – N 49. – Ст. 668.
29. Закон України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” // Уряд. кур’єр. – 2003. – № 150.
30. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” // Людина і праця. – 2000. – № 7. – С. 3–31.
31. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 23. – Ст. 121.
32. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” від // Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 23. – Ст. 121.
33. Закон України “Про недержавне пенсійне забезпечення” // Уряд. кур’єр. – 2003. – № 169.
34. Положення „Про Національну тристоронню соціально-економічну раду” / Затверджене Указом Президента України від 29.12.2005 №1871 // <http://www.rada.gov.ua>
35. Кодекс поведінки державних службовців № 5585 від 02.06.2004р. Концепція подолання корупції в Україні “На шляху до доброчесності”: Затв. Указом Президента України від 11 вересня 2006 р. № 742/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 37. – Ст. 2540.
36. Закон України "Про благодійництво та благодійні організації" від 19 вересня 1997 р. // <http://www.rada.gov.ua>
37. Закон України «Про захист прав споживачів» // <http://www.rada.gov.ua>
38. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» // <http://www.rada.gov.ua>
39. Про розвиток соціального діалогу в Україні: Указ Президента України від 29.12.2005 № 1871. // <http://www.rada.gov.ua>
40. Господарський кодекс України №334/94-вр від 09.07.2011 р. [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

41. Закон України «Про інвестиційну діяльність» №1560-12 від 12.06.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12&print=1>
42. Закон України «Про акціонерні товариства» №514-17 від 07.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=514-17>
43. Цивільний кодекс України №435-15 від 05.07.2011. [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>
44. Закон «Про цінні папери та фондовий ринок» №3480-15 від 25.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>
45. Закон України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» №2171-12 від 24.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2171-12>
46. Закон України «Про приватизаційні папери» №2173-12 від 17.02.2006 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2173-12>
47. Закон України «Про особливості приватизації підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України» №1741-14 від 20.06.2003 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1741-14>
48. Проект Закону «Державна програма приватизації на 2010-2014 рр.» [Електронний ресурс] / Консультації з громадськістю / Фонд державного майна України // Інтерактивна інформаційно-аналітична система «Громадське суспільство і влада». Режим доступу: http://civic.kmu.gov.ua/civic/control/uk/discussion/ovv/project;jsessionid=874D6905795A6AE637CF4819ABC4DC8E?project_id=133918
49. Закон «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі» №290/96-вр від 31.03.2005 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=290%2F96-%E2%F0>
50. Закон «Про цінні папери та фондовий ринок» №3480-15 від 25.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>
51. Закон «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» №448/96-вр від 25.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=448%2F96-%E2%F0>
52. Закон «Про Національну депозитарну систему і особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» №710/97-вр від 27.07.2010. [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=710%2F97-%E2%F0>

ОСНОВНА

1. Корпоративне управління: підручник з грифом МОН/ Поважний О.С., Орлова Н.С., Харламова А.О. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 244 с.
2. Орлова Н. С. Механізми розвитку корпорацій в інформаційному суспільстві : монографія / Н. С. Орлова. – Донецьк : Вид-во «Ноулідж», 2011. – 370 с.
3. Орлова Н.С. Концептуальні засади корпоративної соціальної відповідальності в Україні: монографія / Н.С. Орлова, А.О. Харламова. – Київ: Кондор, 2014. – 269 с.
4. Круш П.В. Формування та розвиток моделі корпоративного управління в трансформаційній економіці [Текст] / П.В.Круш, О.П.Кавтиш, А.В. Гречко, Ю.С. Чихачьова / Навч. Посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 264 с.
5. Спасибо-Фатєєва І.В. Корпоративне управління: Монографія [Текст] / І.В. Спасибо-Фатєєва, О.Р. Кібенко, В. Борисова. – Х.: Право, 2007. – 500 с.
6. Євтушевський В.А. Стратегія корпоративного управління [Текст] / В.А. Євтушевський, К.В. Ковальська, Н.В. Бутенко. – К.: Знання, 2007. – 287 с.
7. Птащенко Л.О. Методичні інструментарій регулювання й управління корпоративним сектором економіки [Текст] / Л.О. Птащенко / Макроекономічні аспекти сучасної економіки // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. -- №8 (75). – с. 19-20.
8. Кизим М.О. Управління створенням і розвитком видатної корпорації: Монографія [Текст] / М.О. Кизим, А.А. Пилипенко, І.В.Ялдінін – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 208 с.

ДОДАТКОВА

1. Декларація тисячелеття Організації Об'єднаних Націй. Утверждена резолюцией 55/2 Генеральной Ассамблеи от 8 сентября 2000 года // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=3&user=1189972613552263>
2. Зелена книга ЄС «Популяризація європейських засад корпоративної соціальної відповідальності» (EU Green Paper «Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility», 2001);
3. Конвенція ЄЕК ООН «Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з екологічних питань (Орхуська конвенція);
4. Гнибіденко І.Ф., Колот А.М., Новікова О.Ф. та ін., За ред.І.Ф. Гнибіденка, А.М.Колота, В.В.Рогового. «Соціальна безпека: теорія та українська практика» Монографія / - К.: КНЕУ,2006.
5. Корпоративная социальная ответственность бизнеса. Экспертная оценка и практика в Украине. – К.: ТЭФ ОЛБИ, 2008.

Інформаційні ресурси

1. «Круглый стол в КО» (Caux Round Table) www.cauxroundtable.org

2. Глобальная инициатива ответственного лидерства (Global Responsible Leadership Initiative — GRLI) www.grli.org
3. Европейская академия бизнеса и общества (European Academy for Business and Society — EABIS) www.eabis.org
4. Европейская ассоциация этики бизнеса (European Business Ethics Network — EBEN) www.eben-net.org
5. Офіційний сайт Секретаріату мережі Глобального договору в Україні: www.globalcompact.org.ua.
6. Спільнота Соціально Відповідальний Бізнес www.svb.org.ua
7. Центр корпоративної соціальної відповідальності Вищої школи менеджмента СПбГУ. www.gsom.spb.ru
8. Ассоциация Менеджеров России www.amr.ru
9. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR) - www.nottingham.ac.uk/business/ICCSR
10. AccountAbility The Institute of Social and Ethical Accountability www.accountability21.net
11. Boston College Center for Corporate Citizenship - <http://www.bccccc.net/>
12. Bridgestar <https://www.bridgestar.org/Resources/Library/Lead/EDCOOPartner.aspx>
13. Business and Human Rights www.business-humanrights.org
14. Business Ethics Magazine – magazine of Social Responsibility www.business-ethics.com
15. Business for Social Responsibility www.bsr.org
16. Business In The Community website www.bitc.org.uk –
17. Business in the Community www.bitc.org.uk
18. Cambridge Programme for Industry - www3.cpi.cam.ac.uk
19. Corporate Social Responsibility Forum www.pwblf.org
20. Corporate Watch - www.corpwatch.org
21. CSR Academy - www.csracademy.org.uk
22. CSR Europe is one of the leading European business networks for Corporate Social Responsibility with over 60 leading multinational corporations as members. The site is a fantastic resource with links to over 200 other relevant sites www.csreurope.org
23. CSR Europe www.csreurope.org
24. CSR International www.csrinternational.org
25. CSRwire is a newswire service devoted solely to CSR issues - www.csrwire.com –
26. European Academy of Business in Society (EABIS) - www.eabis.org
27. Ethical Corporation www.ethicalcorp.com
28. FTSE4Good is an index series for socially responsible investment designed by FTSE, one of the world's leading global index providers- www.ftse.com/ftse4good/ -
29. Global Reporting Initiative www.globalreporting.org
30. Harvard University, Kennedy School of Government, CSR Initiative <http://www.ksg.harvard.edu/cbg/CSRI/>
31. Carbon Disclosure Project Report <http://www.cdproject.net/>
32. International Business Leaders Forum (IBLF) is an international charity set up to promote responsible business practices. The site provides information on latest events

relating to CSR as well as publications and links to organisations and institutions promoting CSR <http://www.iblf.org/>

33. Links to environmental, social, CSR and sustainability reports www.sustainability-reports.com
34. OnPhilanthropy <http://www.onphilanthropy.com/>
35. Points of Light Foundation, <http://www.pointsoflight.org/>
36. Reputation Institute - www.reputationinstitute.com
37. Social Accountability International (SAI) <http://www.sa-intl.org>
38. Sustainability. <http://www.sustainability.com/>
39. The Center for Corporate Citizenship at Boston College www.bc.edu/cccr
40. The Chartered Institute of Public Relations CSR network- www.ipr.org.uk/csr/
41. The Co-operative Bank, is recognised as one of the UK's leading organisation in terms of CSR. www.cooperativebank.co.uk
42. The Dow Jones Sustainability Indexes www.sustainability-index.com
43. The Global Compact www.unglobalcompact.org
44. The Global Reporting Initiative was established in late 1997 with the mission of developing globally applicable guidelines for reporting on economic, environmental, and social performance, initially for corporations and eventually for any business, governmental, or non-governmental organisation - www.globalreporting.org
45. The GoodCorporation is a global standard of corporate social responsibility designed to address the needs of all types and sizes of organisation - www.goodcorporation.com
46. The Institute of Business Ethics (IBE) was established in 1986 to encourage high standards of corporate and business behaviour and the sharing of best practice www.ibe.org.uk
47. The UK government gateway to Corporate Social Responsibility www.csr.gov.uk
48. The Work Foundation website- www.theworkfoundation.com - www.accountability.org.uk
49. Transparency International www.transparency.de
50. Venture Philanthropy Partners. <http://venturephilanthropypartners.org/>
51. University of Cambridge Programme for Sustainability Leadership. www.cpsl.cam.ac.uk
52. World Business Council for Sustainable Development www.wbcsd.ch